

ОБЩИНА ШУМЕН

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800 810,
e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>

ОТЧЕТ

на

ОБЩИНА ШУМЕН за изпълнените през 2025 година мерки, заложен в плана за действие към Програма за намаляване нивата на замърсяване по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀) в атмосферния въздух на територията на Община Шумен с период на действие 2023-2027 г.

Програмата за намаляване нивата на замърсяване по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀) в атмосферния въздух на територията на Община Шумен е с период на действие 2023-2027 г. Тя е приета с решение № 917 по протокол №45 от 23.02.2023 г. от Общинския съвет – Шумен.

Съгласно чл. 27, ал.2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух кметовете на общини ежегодно до 31 март внасят в общинските съвети отчет за изпълнението на програмите.

Намалението на броя на превишенията на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите се оценява за предходната календарна година на база средната стойност на регистрирания брой превишения на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите за последните три календарни години.

Съгласно резултатите от мониторинга през последните години в Шумен е постигнато съответствия с изискванията на законодателството по отношение на показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀).

Оценка на качеството на атмосферния въздух през 2025 г.

Националната система за мониторинг на околната среда извършва оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, утвърдени със Заповед № 257/25.03.2022 г. на министъра на околната среда и водите.

Оценката на качеството на атмосферния въздух в град Шумен се извършва въз основа на данните, които се събират и генерират от Автоматичната измервателна станция (АИС) „Шумен“, разположена в двора на СУ „Йоан Екзарх Български“ Показателите, които се наблюдават са за концентрациите на ФПЧ₁₀, серен диоксид, азотен диоксид и озон при непрекъснат 24-ри часов режим на работа. Едновременно с това се дават данни за средночасови (СЧ), среднодневни (СД) и годишни периоди (Г). За град Шумен е установено превишаване на среднодневните норми по показател фини прахови частици с големина под 10 микрона (ФПЧ₁₀), 15 дни в годината.

Стойности на средномесечната и средногодишната концентрации на ФПЧ₁₀

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2022	25,19	30,50	28,94	20,93	18,26	19,71	17,95	26,79	18,17	19,11	29,70	36,33	24,19
2023	23,49	25,78		18,74	20,54	19,21	19,94	20,82	19,43	25,80	16,08	23,02	21,30
2024	23,42	24,01	25,94	22,65	16,30	21,69	22,03		29,92	27,90	28,95	19,43	23,73
2025	36,79	38,28	32,33	18,41	15,02	22,25	20,77	18,11	20,14	16,16	21,07	24,76	23,64

За 2025 г. средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ в гр. Шумен е **23,64 µg/m³**, т.е. под средногодишната норма (СГН) от 40 µg/m³ и по-ниска спрямо тази от 2024 г. По данни от тримесечните бюлетини на ИАОС през 2025 г. се наблюдава нарастване на броя на превишенията на среднодневната норма от 50 µg/m³ спрямо предходната година, от 12 през 2024 година на 15 през 2025 година. В значителна степен това нарастване през месеците януари, февруари, март и декември 2025 г. се дължи на по-ниската скорост на вятъра /по-тихото време, което възпрепятства разсейването на праховите частици.

Данни за превишенията на допустимите норми на ФПЧ₁₀

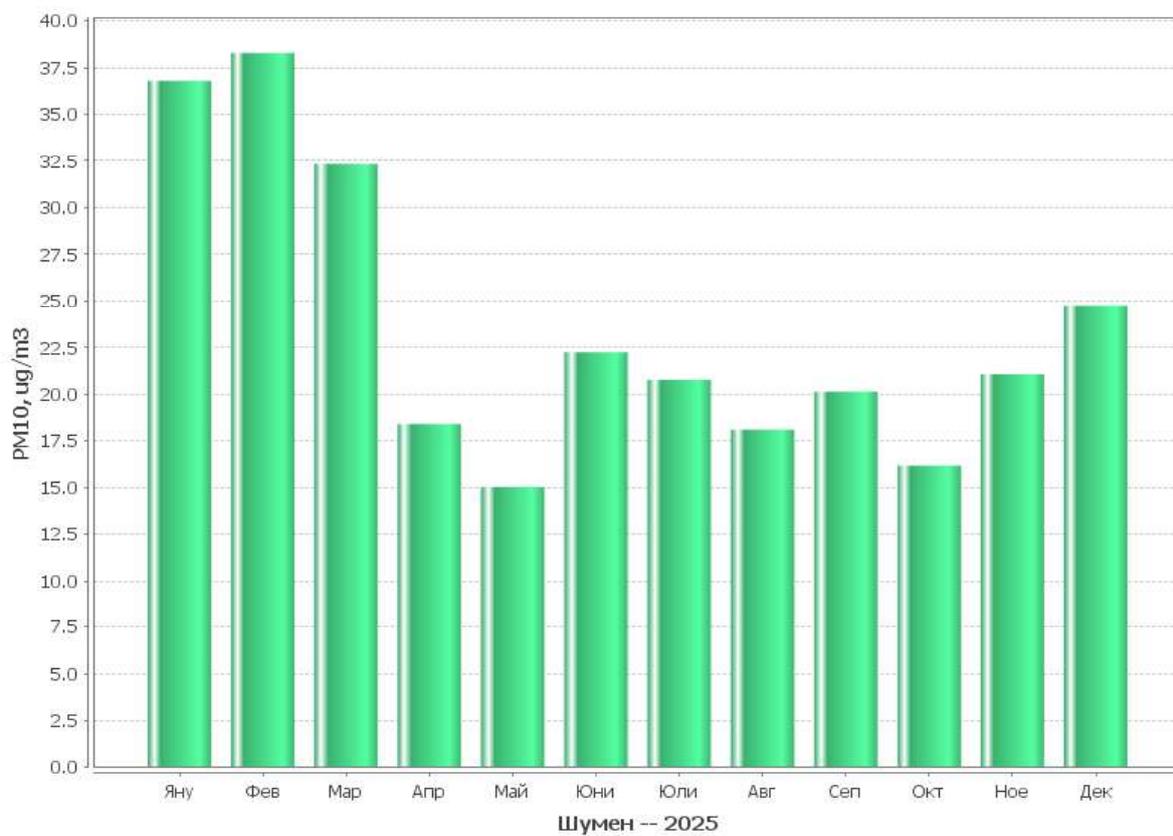
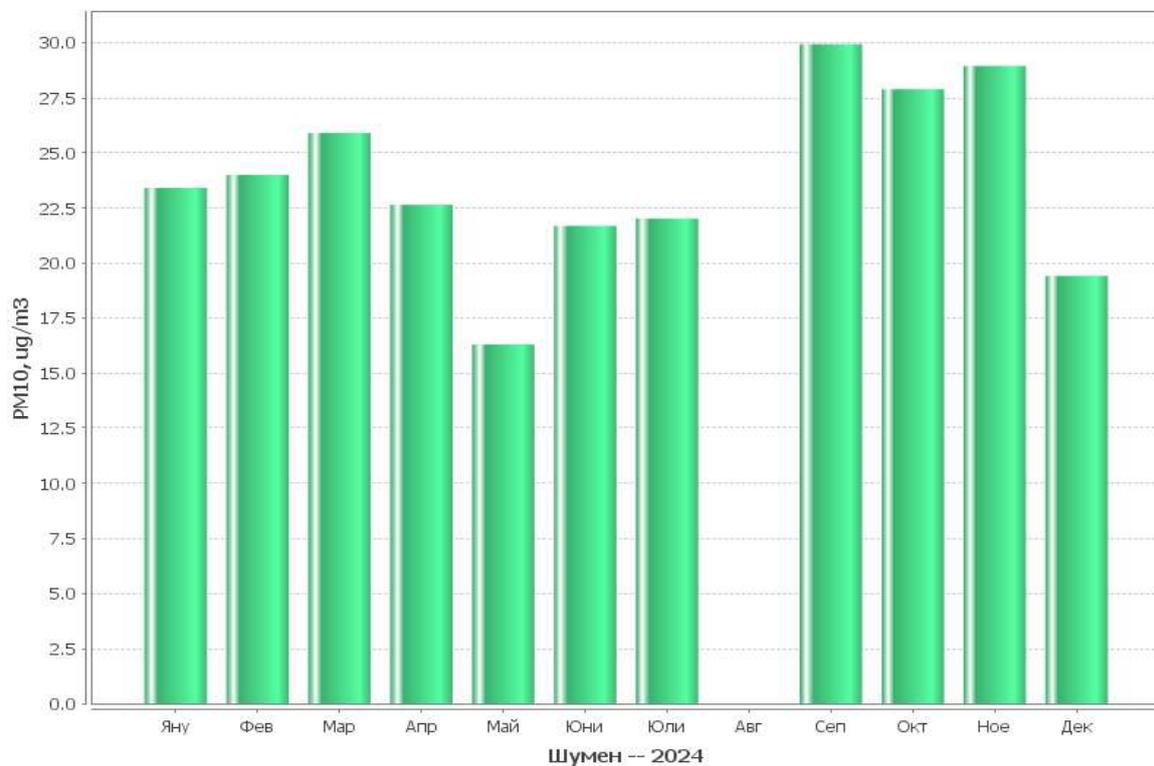
Период:	2022	2023	2024	2025
Станция: ШУМЕН				
Показател: Фини прахови частици < 10µm (PM10)				
Мерна единица: µg/m³				
Брой валидни СЧ данни:	8631	8335	8576	8713
% регистрирани СЧ данни:	1	1	1	1,0
Максимална СМ концентрация:	36,33	25,80	29,92	38,28
ПС за СДН:	50	50	50	50,00
Брой превишения на ПС за СДН:	14	4	12	15
ГОП:	35	35	35	35,00
Брой превишения на ГОП (горен оценъчен праг):	60	25	53	61
ДОП:	25	25	25	25,00
Брой превишения на ДОП (долен оценъчен праг):	121	90	138	122

Броят на превишенията на пределната стойност за средно дневната норма (ПС за СДН) не трябва да надвишават 35 броя за година. За 2025 г. те са 15 броя.

Информация за превишенията на денонощните стойности на ФПЧ₁₀ за 2024 и 2025 година

Дата	Измерена стойност	Пъти превишение	Дата	Измерена стойност	Пъти превишение
01.01.2024	52,32	1,0	01.01.2025	68,90	1,4
01.04.2024	87,35	1,7	02.01.2025	50,22	1,0
02.04.2024	51,53	1,0	03.01.2025	59,00	1,2
04.09.2024	52,00	1,0	20.01.2025	57,45	1,1
05.09.2024	51,28	1,0	23.01.2025	52,92	1,1
26.09.2024	52,17	1,0	24.01.2025	53,24	1,1
25.10.2024	52,78	1,1	06.02.2025	127,79	2,6
19.11.2024	53,84	1,1	24.02.2025	58,57	1,2
26.11.2024	55,04	1,1	25.02.2025	90,99	1,8
27.11.2024	65,67	1,3	26.02.2025	81,99	1,6
19.12.2024	54,13	1,1	27.02.2025	59,03	1,2
20.12.2024	51,55	1,0	07.03.2025	50,54	1,0
			16.12.2025	51,10	1,0
			17.12.2025	52,09	1,0
			18.12.2025	57,01	1,1

Графики на средномесечните стойности на ФПЧ₁₀ за 2024 и 2025 година

1. Информация за факторите, които влияят върху качеството на атмосферния въздух

От съществено значение за разсейване на емисиите в атмосферния въздух са метеорологични условия – скорост на вятъра, мъгла, температурна инверсия, влажност на въздуха. Съчетанието на тихо време, трайни мъгли и ниски температури води до увеличение на средночасовите, а от там и на среднодневните стойности на ФПЧ₁₀.

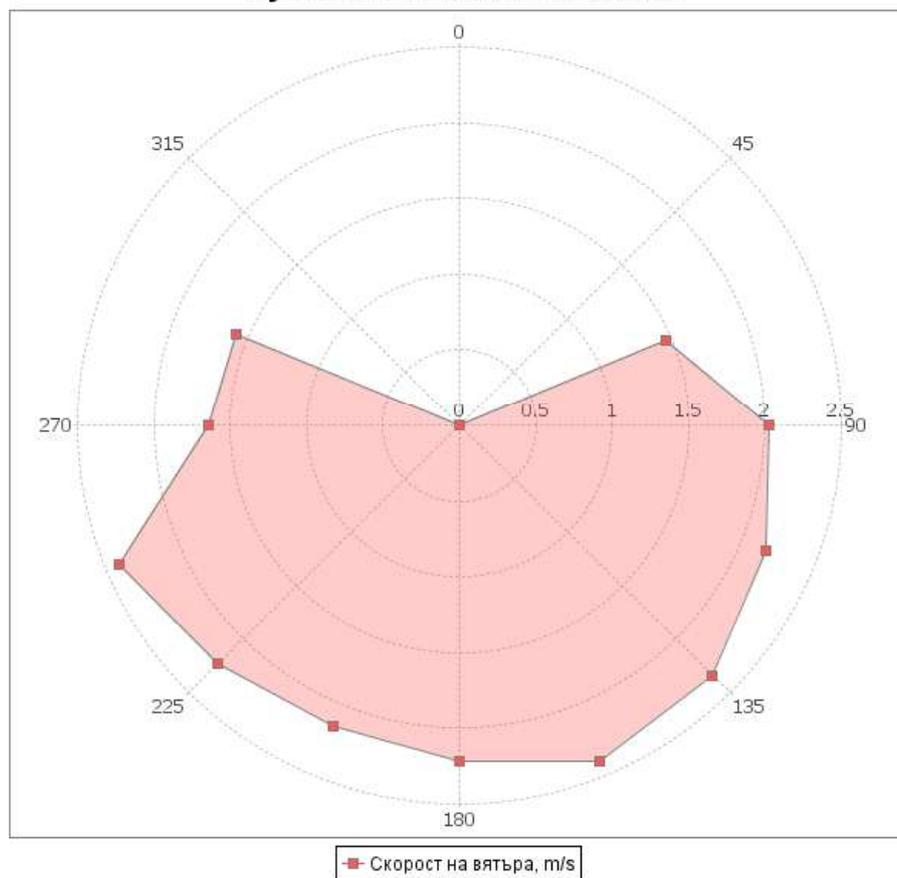
Представени са усреднени данни от АИС –Шумен на:

➤ Скорост /WS/ (m/s) и посока /WD/ на вятъра

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2022	2,96	2,53	2,75	2,50	2,23	2,16	2,22	2,16	2,22	1,97	2,12	2,15	2,33
2023	2,66	3,19	2,60	2,48	2,42	2,25	2,23	2,17	2,14	2,04	2,68	2,44	2,44
2024	2,69	2,66	2,39	2,42	2,32	2,27	2,28	2,33	2,29	2,05	2,31	2,63	2,39
2025	2,12	2,34	2,38	2,41	2,44	2,28	2,39	2,25	2,10	2,15	2,16	2,25	2,27

Роза на ветровете в гр. Шумен

Шумен :: 01.01.2025 - 31.12.2025

- температура и влажност на въздуха

Средномесечни температури (t°C)

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2022	0.9	3.3	2.3	9.8	15.1	19.0	21.7	22.6	16.3	12.0	7.8	2.6	11.1
2023	3,5	2,1	5,7	8,0	13,0	18,1	22,5	21,9	18,4	14,0	6,8	3,4	11,5
2024	0,2	5,9	6,4	12,6	12,9	21,7	23,0	21,8	16,6	10,3	2,5	1,5	11,0
2025	1,6	-3,0	7,9	8,0	13,1	20,7	23,1	20,9	16,7	9,1	8,5	1,6	10,8

Относителна влажност (UMR) в %

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2022	49.9	50.4	39.8	46.8	47.5	55.7	37.0	40.3	47.9	47.2	71.7	75.2	50.8
2023	71,0	45,1	52,7	57,7	55,8	52,2	42,9	46,0	47,9	42,1	61,8	61,2	53,1
2024	53,2	50,3	57,1	49,0	55,0	43,3	35,9	40,6	48,2	53,3	60,9	78,5	52,4
2025	58,9	59,7	51,7	52,9	54,9	39,6	33,8	41,8	50,0	66,6	77,8	81,3	55,7

- Слънчева радиация /GSR/ с мярна единица - W/m²

Режимът на слънчевата радиация е един от основните фактори, определящ състоянието на устойчивост на атмосферата, а от там и на условията за разпространяване на замърсителите.

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2022	70.3	95.1	130.2	168.4	229.7	209.9	241.2	192.1	164.4	111.9	65.1	57.7	144.8
2023	53,2	93,1	126,5	135,0	177,3	224,1	234,3	201,7	149,9	110,1	71,7	59,1	136,4
2024	69,6	83,8	118,8	177,1	186,7	253,2	229,7	192,3	140,3	105,3	61,4	42,6	137,3
2025	68,2	90,8	119,1	160,5	193,1	249,4	244,9	210,3	151,7	79,8	62,4	52,5	140,5

2. Изпълнение на заложените в програмата мерки по приоритети

МЕРКИ В СЕКТОР „БИТОВО ОТОПЛЕНИЕ“

Код на мярката*	Мярка	Стойност (хил.лв.)	Възможни източници на финансиране	Период на реализация	Показател за напредък/изпълнение	Отговорен за изпълнението
1.2- Sh - f	Изготвяне проект за подмяна на отоплителни уреди на твърдо гориво	418	ПОС 2021-2027	2023 2024	Подадено проектно предложение по процедура BG16M1OP002-5.003 Сключен АДФП с ПОС 2021-2027 г. на стойност 36 618 994,92 лв. Разплатени суми по сключени договори за подготовка на проектното предложение	Община Шумен Дирекция ЕПЕТ
1.3- Sh -t	Промяна на отоплението на дърва и въглища на домакинства с екологични алтернативи и подмяна на стари отоплителни уреди (изгарящи дърва и въглища) с алтернативни източници за отопление	210	ПОС 2021-2027	2023-2027	2025 г. -Извършен обход в 1092 бр. домакинства, Сключени договори с лица - 263бр., в т.ч.: 16 бр. -за термомомпи 72 бр.-за устройства на пелети 175 бр. -за климатизици Не е извършена подмяна на отоплителни уреди	Община Шумен Дирекция ЕПЕТ
1.4- Sh -o	Изготвяне на план и въвеждане (при необходимост) на нискоемисионни зони за битово отопление в приоритетни райони, ограничаваща използването на дърва и въглища за отопление	-		2023-2027: (за изготвяне на план)	Не е възникнала необходимост и няма решение на Общински съвет Шумен	Община Шумен

Код на мярката*	Мярка	Стойност (хил.лв.)	Възможни източници на финансиране	Период на реализация	Показател за напредък/изпълнение	Отговорен за изпълнението
1.5- Sh -0	Съгласуване на плановете на лицензирания оператор на централната газоразпределителна мрежа с политиките на общината	-	Лицензирания оператор	2023-2027	Одобрена генерална схема на газопрепосна мрежа Одобрен Инвестиционен проект за етап 38	Община Шумен Дирекция УТ
1.6- Sh -0	Контрол за спазване забраната за изгаряне на всякакви видове отпадъци. Регулярни проверки на общински жилища, малки и средни стопански обекти през отоплителния сезон / извън обектите, подлежащи на контрол от РИОСВ/.	-	Бюджет на общината	2023-2027	съставени 18 бр. АУАН и издадени НП на стойност 1950 лв.	РИОСВ Община Шумен
1.7- Sh -i	Провеждане на информационни кампании, насочени към гражданите, за разясняване на вредите от битовото отопление на дърва и въглища за здравето на хората и възможните алтернативи	390	ПОС 2021-2027	2023-2027	2 броя –информационни събития с викторини Информационни срещи в 27 населени места от общината	Община Шумен Дирекция ЕПЕТ
1.11-Sh -t	Съвместни действия с Агенция за социално подпомагане на социално слаби лица с енергийни помощи, последните да се предоставят в натура или чрез директни плащания към доставчиците на съответния енергоносител за отопление	2 134	Община Шумен Агенция за социално подпомагане	2023-2027 Сезон 2024 г.- 2025 г.	Лицата получават енергийни помощи чрез директни плащания към доставчиците на съответния енергоносител за отопление Общо 3627 бр., в т.ч.: В натура - 3 бр. Електроенергия – 1197бр. Дърва за огрев /в пари/-2624 бр. Въглища – 0 бр. Природен газ – 31 бр.	Община Шумен Агенция за социално подпомагане

МЕРКИ В СЕКТОР „ТРАНСПОРТ“

Код на мярката*	Мярка	Стойност (хил.лв.)	Възможни източници на финансиране	Период на реализация	Показател за напредък/изпълнение	Отговорен за изпълнението
2.1-Sh -t	Проектиране и изграждане на паркинги	1 620	Бюджет на общината	2023- 2027	Реализиран проект „Изграждане на локално платно с паркоместа и зелени площи по ул. „Марица“ в участъка от ул. „В. Друмев“ до ул. „Генерал Скобелев“, гр. Шумен“	Община Шумен Дирекция УТ
2.2-Sh -г	Промяна и разширение обхвата на зоните за платено паркиране	-	Бюджет на общината	2023-2027	С Решение №558 по протокол № 25 от 30-31 октомври 2025 г. на Общински съвет-Шумен е приета Наредба за организацията на движението на територията на община Шумен, в т.ч. определяне на зони за платено паркиране	Община Шумен
2.3-Sh -г	Въвеждане на система за контрол на тежкотоварното движение	1	Бюджет на общината	2023-2027	Системата за контрол на тежкотоварното движение се прилага 22 бр. издадени удостоверения за определяне на маршрути за движение на тежкотоварни МПС, транспортиращи СО	Община Шумен МВР сектор пътна полиция
2.4-Sh -t	Развитие на велосипедна мрежа	84	Европейски програми Бюджет на общината Държавен бюджет	2023-2027	1 брой изготвен проект за изграждане на главната велосипедна мрежа – етапно изпълнение изградени 0,8 км главна велосипедна мрежа	Община Шумен Дирекция УТ

МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ РЕСУСПЕНЗИЯТА НА ПРАХ ОТ ПЪТНИ ПЛАТНА И ОТ НЕОРГАНИЗИРАНИ ИЗТОЧНИЦИ

Код на мярката *	Мярка	Стойност (хил.лв.)	Възможни източници на финансиране	Период на реализация	Показател за напредък/изпълнение	Отговорен за изпълнението
3.1-Sh -t	Ремонтни дейности за поддръжане в добро състояние на пътната настилка на улици и булеварди	10 712 ----- 134,8	Заеми и Бюджет на общината и	2023-2027	Ремонтни дейности за поддръжане на пътната настилка на улици и булеварди ----- 44 обекта направа на асфалтови кръпки 26,42 тона студена асфалтова смес	Община Шумен Дирекция УТ
3.2-Sh -t	Увеличаване на площта на измитите улици през всяка година от програмния период	18,7	Бюджет на общината	2023-2027	След приключване на ремонтни дейности на уличната мрежа са обхванати нови 53 бр. улици	Община Шумен ОП „Чистота“
3.3-Sh -t	Оросяване на улиците	1,5	Бюджет на общината	2023-2027	оросени улици: 781 215 кв.м.	Община Шумен ОП „Чистота“
3.5-Sh -t	Контрол на замърсяването от: строителни обекти за измиване ходовата част на автомобилите; за мерки срещу запрашаване при дейности по СМР, като оросяване и др.; транспортиране на строителни материали и земни маси без предпазни мрежи или чергила	2	Бюджет на общината	2023-2027	1 бр. АУАН за превоз без покривало; НП -100 лв. 3 бр. АУАН за нерегламентирано изхвърлени строителни отпадъци -300 лв.	Община Шумен Дирекция УТ РИОСВ

Код на мярката*	Мярка	Стойност (хил.лв.)	Възможни източници на финансиране	Период на реализация	Показател за напредък/изпълнение	Отговорен за изпълнението
3.6-Sh -г	Контрол при ремонтни дейности, свързани с разрушаване на пътни/троотоарни настилки. с оглед минимизиране на праховите емисии.	2	Бюджет на общината	2023-2027	Издадени разрешителни -127 бр. 27 броя извършени проверки за приемане на възстановените настилки	Община Шумен Дирекция УТ
3.7-Sh -0	Инвентаризацията на „калните петна“ на територията на общината и поддържане на регистъра на калните петна		Бюджет на общината БФП по процедура BG16FFPR002-5.008 „Зелени мерки в градска среда“ (3) по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 Г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие	2023-2027	Извършена инвентаризация. Сключен договор по проект „Индивидуална концепция с проектна идея за намаляване на вторичното разпрашаване, чрез прилагане на зелени мерки, на територията на град Шумен“	Община Шумен ОП „ПОД“ Дирекция УТ

Код на мярката*	Мярка	Стойност (хил.лв.)	Възможни източници на финансиране	Период на реализация	Показател за напредък/изпълнение	Отговорен за изпълнението
3.8-Sh -t	Залесяване/затревяване и облагородяване на всички „кални петна“ - междублоковите пространства и други незатревени, незалесени и неблагоустроени обществени площи, източници на кал и прах		БФП по процедура BG16FFPR002-5.008 „Зелени мерки в градска среда“ (3) по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 Г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие	2023-2027	Обявени са обществени поръчки за избор на изпълнител	Община Шумен Дирекция ЕПЕТ
3.9-Sh -t	Подобряване и разширяване на зелените площи	111 ----- 1544	Бюджет на общината	2023-2027	Нови зелени площи по ул. „Марица“ – 9200 кв.м. ----- Поддържане и подобряване на съществуващи зелени площи	Община Шумен Дирекция УТ
3.11-Sh -г	Извършване на проверки за спазване забраната за паркиране на МПС в зелени площи	100	Бюджет на общината	2023-2027	В резултат на извършените проверки са съставени 7 бр. АУАН и издадени 722 бр. фишове	Община Шумен БД "Чистота"

МЕРКИ В СЕКТОР ПРОМИШЛЕНОСТ

Код на мярката*	Мярка	Стойност (хил.лв.)	Възможни източници на финансиране	Период на реализация	Показател за напредък/изпълнение	Отговорен за изпълнението	Очакван ефект намаление на емисиите, т/год.
4.1-Sh -t	Контрол за спазване на технологичния процес в обекти, източници на емисии в атмосферния въздух	-	Бюджет РИОСВ	2023-2027	в Доклад за СПИ са установени несъответствия**	РИОСВ	-
4.2-Sh -t	Създаване на база данни за резултатите от контролни измервания на емисиите	-	Бюджет РИОСВ	2023-2027	данни за измерените емисии се съхраняват в РИОСВ	РИОСВ	0*

* някои мерки нямат пряк ефект за намаляване на емисии и в съответната графа е отбелязано "0", но ефектът от тях се проявява косвено в останалите мерки

** информация от публикувани месечни отчети на РИОСВ-Шумен

Мярка отнасяща се до всички приоритети

Код на мярката*	Мярка	Стойност (хил.лв.)	Възможни източници на финансиране	Период на реализация	Показател за напредък/изпълнение	Отговорен за изпълнението
5.2-Sh -t	Публикуване на актуални данни за КАВ на интернет страницата на община Шумен	1	Бюджет на общината	2023-2027	Осигурен е достъп в реално време до данни от АИС-Шумен за имисиите	Община Шумен РИОСВ

Проф. Христо Христов
Кмет на Община Шумен

Електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис (КЕП)